Länsstyrelsen
Gävleborg

Naturvårdsenheten

Se sändlista

BILDANDE AV GYSINGE NATURRESERVAT

Beslut

Med stöd av 7 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken (1998:808) beslutar länsstyrelsen att förklara det område som avgränsas på karta enligt bilaga 1 och 2, med de gränser som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Länsstyrelsen beslutar samtidigt med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken att upphäva beslutet från 1999-02-01 (dnr 231-10294-98, dossnr 80-219, 81-202). Naturreservatets namn ska även fortsättningsvis vara Gysinge naturreservat.

För att tillgodose och uppnå syftet med naturreservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att upphäva föreskrifterna för Gysinge naturreservat (21FS 2001:14) enligt ovannämnda beslut och förordna att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se Föreskrifter för naturreservatet samt karta i bilaga 3).

Slutligen beslutar länsstyrelsen med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att upphäva skötselplanen enligt ovannämnda beslut och fastställa reviderad skötselplan enligt bilaga 4 för naturreservatets långsiktiga vård. Förvaltare för naturreservatet ska även fortsättningsvis vara länsstyrelsen i Gävleborgs län.

Förevarande beslut träder i kraft när det vinner laga kraft och det ersätter därmed tidigare beslut, varvid tidigare beslut, föreskrifter och skötselplan upphör att gälla. Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Föreskrifterna enligt punkten C om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet träder dock i kraft den dag som framgår av kungörelsen i länets författningssamling, varvid tidigare föreskrifter upphör att gälla, och dessa föreskrifter gäller därvid enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Gysinge naturreservat
NVR-id:	21-2001171
Kommun:	Gävle, Sandviken
Lägesbeskrivning:	Direkt söder och öster om Gysinge, 37 km söder om Sandviken, 5 km öster om Österfärnebo Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM):	E: 604691 N: 6684151
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 1), gränsen är markerad med den svarta streckade linjen, samt brytpunktskarta (bilaga 5).
Fastigheter:	Ås 26:1, Gysinge 1:1, Ås 13:1, Ön 6:13, Klappsta 6:14, Ås S:4, Gysinge 1:24, Gysinge 1:22, Gysinge 1:55, Ingevara 1:3, Hedesunda – Backa 2:7, Ingevara 3:1
Markägare:	Staten, Sandvikens kommun, privata
Areal (från VIC Natur):	Total areal 457 ha Landareal 360 ha Produktiv skogsmark 315 ha Därav naturskog* ca 82 ha *Enligt N2000 naturtypsindelning
Natura 2000-område:	Gysinge SE0630192
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Friluftsliv:	Området är av mycket stort intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden, och att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer som ädellövskogar, lövrika naturskogar, svämskogar, älvängar och vattenbiotoper i ett för Nedre Dalälven representativt område. Syftet är även att tillgodose friluftslivets behov av

områden, samt att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer och livsmiljöer för skyddsvärda arter.

De värdefulla livsmiljöerna lövrik naturskog, svämskog, betade skogar och öppna betesmarker, älvängar och vattenbiotoper, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för dessa livsmiljöer i nedre Dalälvsregionen ska ha gynnsamt tillstånd*. Strukturer som gamla grova träd, död ved, betespräglade strandängar och fria vandringsvägar i vatten skall förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning.

Skyddsvärda arter, som cinnoberbagge**, hårklomossa**, stensimpa**, asp** och rökpipsvamp ska ha gynnsamt tillstånd*. Detta gäller även följande fågelarter**: Sångsvan, bivråk, spillkråka, havsörn, blå kärrhök, fiskgjuse, fisktärna, sparvuggla, slaguggla, gråspett, vitryggig hackspett, mindre flugsnappare samt tjäder.

Det ska finnas möjlighet för besökare att uppleva naturen i området.

Syftet ska nås genom att:
- Befintliga naturvärden bibehålls genom att skogsbruk, exploatering och andra arbetsföretag förbjuds.
- Områdets naturvärden förstärks aktivt genom restaureringsåtgärder i områden med svagare naturvärden eller där befintliga naturvärden riskerar att försvinna.
- Aktiv skötsel som beteshävd och uthuggning av gran säkerställer långsiktigt bevarande av skötselberoende naturtyper.
- Naturreservatet görs tillgängligt för friluftslivet genom väl underhållna anläggningar.

Skäl för beslutet

Gysinge naturreservat bildades 1975 samt ändrades 1999, för att skydda områdets älvängar, myrar samt löv- och lövblandskogar med höga naturvärden. Områdets upptagande i nätverket Natura 2000 samt omfattande statliga förvärv av mark i reservatet har skapat behov av ändring av föreskrifter och skötselplan för naturreservatet.

---

* Gynnsamt tillstånd (på objektsnivå) är jämförbart med begreppet gynnsam bevarandestatus. Vad som menas med gynnsam bevarandestatus definieras i 16 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

** Arter upptagna i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, det s.k. art- och habitatdirektivet, eller i rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar, det s.k. fågeldirektivet.

Naturreservatet ligger i det flacka landskap som präglar nedre Dalälvsområdet, och omges delvis av Färnebofjärdens nationalpark. Naturreservatet uppvisar en mångfald skyddsvärda och för området typiska naturtyper som älvängar, svämskogar, lövsumpskogar och lövrika naturskogar.

Naturreservatet omfattar natur som ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 som upprättats med ledning av direktiv från EU. Habitaten naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ (3210), trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ (9070), silikatgräsmarker (6270), alluviala lövskogar som är tidvis översvämmade (91E0), lövsumpskogar av fennoskandisk typ (9080), ek-alm-ask-blandskog längs vattendrag (91F0), nordliga boreala alluviala ängar (6450), västlig taiga (9010) samt örtrika näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ (9050) vilka är upptagna i art- och habitatdirektivet, skall ha gynnsam bevarande status. Likaså skall följande arter upptagna i fågeldirektivet ha gynnsam bevarandestatus: Sångsvan, bivråk, spillkråka, havsörn, blå kärrhök, fiskgjuse, fisktärna, sparvuggla, slaguggla, gråspett, vitryggig hackspett, mindre flugsnappare samt tjäder.

I och med att det gamla beslutet upphävs och förevarande beslut träder i kraft förstärks möjligheterna att bevara områdets unika natur- och upplevelsevärden samt utpekade naturtyper. Det nya beslutet innebär ett ökat skydd av områdets skogsmark och starkt förbättrade möjligheter till restaurering och skötsel av ingående naturtyper. Det nya beslutet innebär också förbättringar för friluftslivet.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna under A och C nedan utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, som framgår av föreskrifterna B1-B13 nedan och som preciseras i fastställd skötselplan. Inte heller utgör föreskrifterna hinder för länsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, uppföljning, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv inom naturreservatet.

Föreskrifterna utgör inte hinder för normalt underhåll av befintlig väg och kraftledning inom befintligt vägområde och kraftledningsgata. Med befintlig avses vid tidpunkten för det här beslutet.

Det är inte klarlagt om hela det område som väg 272 och väg 56 tar i anspråk enligt vägrätten ligger utanför reservatsgränsen eller inte. Därför förtydligas att normalt underhåll av dessa vägar inom befintligt vägområde inte omfattas av reservatsföreskrifterna.

Föreskrifterna utgör inte hinder för normalt underhåll av befintlig parkeringsficka och iläggningsplats för båt utmärkt på karta, bilaga 3.

Fastigheten Gysinge 1:55 är undantagen nedanstående föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,

2. uppföra eller anlägga byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning, eller att ändra bebyggelsen på Åsbyvallen vad avser användningssätt eller exteriör,

3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,

4. bedriva vattenverksamhet, som t.ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,

5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämma, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block

6. bedriva mineralutvinning,

7. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,

8. framföra motordrivet fordon (undantaget båt) annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik,

9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,

10. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,

11. upplåta mark för organiserade tävlingar till annan än den som har länsstyrelsens tillstånd till sådan tävling,

12. upplåta mark för militära övningar,

Föreskrift 1 ovan utgör inte hinder för röjning av befintliga siktgator som behövs för den jakt som är tillåten i reservatet.

Föreskrift 4 & 5 ovan utgör inte hinder för att rensa Svartbäcken (vid Edbäcksön) till ursprungligt djup och läge.

Föreskrift 8 ovan utgör inte hinder för älgdragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras.

Föreskrift 9 ovan utgör inte hinder för skyltar om gällande fiskeregler, ej heller för tillfälliga skyltar i samband med den jakt som är tillåten i reservatet.

Föreskrift 10 utgör inget hinder för återinplantering av vitryggig hackspett efter tillstånd från länsstyrelsen.

Föreskrifterna under A utgör inte hinder för underhåll av den gamla banvallen och järnvägsbroarna på fastigheterna Gysinge 1:22, Ingevara 1:3 m fl. Samråd med länsstyrelsen skall ske innan åtgärder enligt detta undantag får vidtas.

Inom föreskriftsområde ”Åsbyvallen”, så som det är avgränsat på karta, bilaga 3 och markerat i terrängen med vita ringar, gäller för delägarna i Ås S:4 följande undantag från ovanstående föreskrifter:

a) Generellt undantag från föreskrift 1 ovan.
b) Föreskrift 2 ovan skall inte utgöra hinder för uppförande av tillfälliga hagar eller av gärdesgård kring fäbodvallen.
c) Föreskrift 5 - 10 ovan skall inte utgöra hinder för trädgårdsodling, skogsbruksåtgärder, normalt tomtplatsunderhåll eller nödvändig skyltning.
d) Föreskrift 4 och 5 ovan utgör inget hinder för grävning av trädgårdsbrunn efter tillstånd från länsstyrelsen.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktigas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla följande intrång, så som det preciseras i skötselplan, bilaga 4:

1. Utmärkning av naturreservatets gräns enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

2. Uppsättning och underhåll av informationstavlor.

3. Anläggning och underhåll av anläggningar som rastplatser, parkeringsplatser, stigar och vandringsleder i naturreservatet.

4. Genomförande av naturvårdsinriktade skötselåtgärder så som frihuggning av grova träd, uthuggning av gran och tall, luckhuggning, skapande av död ved och naturvårdsbränning.

5. Genomförande av biologisk återställning i vattenområden, enligt karta, bilaga 3.

6. Igenläggning och pluggning av diken.

7. Återkommande röjning kring gamla grova träd.

8. Återkommande röjning av gran- och tallföryngring i lövrika bestånd.

9. Genomförande av återkommande skötselåtgärder så som bete, slåtter samt röjning av buskar och igenväxningsvegetation, enligt karta, bilaga 3.

10. Återkommande röjning av sly, utglesning av träd samt genomförande av skötselåtgärder för att gynna sandlevande insekter, enligt karta, bilaga 3.

11. Skydda träd som är särskilt värdefulla för biologisk mångfald från gnagande bäver.

12. Röjning av spirea på Granön.

13. Undersökning och dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motorfordonstrafik,

2. Framföra motorbåt i högre hastighet än 12 knop,

3. ta ved eller elda, annat än på iordningställda rastplatser,

4. tälta på Granön eller inom föreskriftsområde ”Åsbyvallen”, se karta, bilaga 3. Tältning tillåten i reservatet i övrigt,

5. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,

6. skada, plocka eller samla in växter, svampar och lavar,

7. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt skada eller störa djurlivet,

8. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur,

9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,

10. skada fast föremål eller ytbildning, så som att omlagra eller bortföra sten, gräva, eller därmed jämförligt,

11. på ett störande sätt använda inspelat ljud, eller använda inspelat ljud för att locka fåglar eller andra djur,

12. utan länsstyrelsens tillstånd använda området för organiserade tävlingar eller kommersiell verksamhet,

13. använda området för militära övningar.

Föreskrift 5 ovan utgör inte hinder för plockning för eget behov av sådana bär, matsvampar och växter som inte är rödlistade.

Föreskrifterna 1, 7 och 8 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet.

Föreskrift 7 utgör inte hinder för tillåtet fiske.

Föreskrift 9 utgör inte hinder för tillfällig skyltning i samband med tillståndsgivna organiserade tävlingar enligt föreskrift 12.

Föreskrift 11 utgör inget hinder att använda ljudinspelningar vid inventering av vitryggig hackspett efter tillstånd från länsstyrelsen.

Andra bestämmelser som gäller för området

Hela naturreservatet är även Natura 2000-område (Gysinge SE0630192). För verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 §§ miljöbalken. För

Natura 2000-området finns en upprättad bevarandeplan med länsstyrelsens diarienummer 511-9213-06, 00-001-064.

Vattenföringen i Dalälven är reglerad i enlighet med gällande vattendomar.

Bakgrund

Gysinge naturreservat bildades 1975 och omfattade då Dalälven med omland från Edsviken i Färnebofjärden till och med Silkesholmen öster om Gysinge. I samband med att Färnebofjärdens nationalpark bildades 1998 kom västra delen av Gysinge naturreservat att ingå i nationalparken. Genom beslut 1999 ändrades Gysinge naturreservat genom att arealen minskades till förmån för nationalparken, samtidigt som nya områden öster om Gysinge kom att ingå i reservatet. Beslutet från 1999 är nu i stort behov av revidering, kompletteringar och förtydliganden. Behovet påkallas av områdets nuvarande status som Natura 2000. Vidare har omfattande arealer skogsmark på Mattön, där skogsbruk tidigare varit tillåtet, under köpts in av staten genom affärer 2009 och 2014. Dessutom har omfattande restaureringar av nu betade strandängar och svämskogar vid Storön, Edsbäcksön och Ingevara genomförts.

Förändringar i förhållande till tidigare beslut

Revideringen av beslut, föreskrifter och skötselplan för Gysinge naturreservat har utgått från nuvarande förutsättningar och kunskapsläge för området. Det reviderade beslutet har också anpassats till nu gällande lagstiftning och riktlinjer. Naturreservatets syfte har omformulerats och preciserats, men syftet följer i allt väsentligt ändamålet med naturreservatet så som det formulerades då naturreservatet bildades. Flera föreskrifter har förtydligats och gjorts mer utförliga. Följande föreskrifter innebär en skärpning jämfört med det gamla beslutet: A1, A6, A8, A9, A11, A12, B3 – B13, C9 samt C11. Det gamla beslutets förbud mot tältning annat än på anvisad plats har lindrats till att omfatta förbud mot tältning på Granön och på Åsbyvallen.

Skötselplanen för Gysinge naturreservat har omarbetats i sin helhet. De väsentliga förändringarna är att det genom de stora markinköpen inte längre kommer att bedrivas skogsbruk i naturreservatet. Omfattande arealer skogsmark avsätts för fri utveckling. Skogsmark med svaga eller hotade naturvärden kan restaureras och skötas för öka och/eller bibehålla naturvärdena. Skötselplanen har även uppdaterats med avseende på de omfattande restaureringar av svämskogar, älvängar och friska ängsmarker som genomförts i reservatets östra delar. Likaså har ambitionsnivån höjts avsevärt gällande tillgängligt, information och besöksanläggningar.

Ärendets beredning

Gysinge naturreservat bildades genom beslut 1975. Naturreservatet ändrades och omarronderades 1999, i samband med bildandet av Färnebofjärdens nationalpark. Delar av naturreservatet överfördes då till nationalparken, samtidigt som nya arealer tillkom öster om Gysinge. I de tidigare besluten var skogsbruk tillåtet i större delen av naturreservatet. Naturreservatet kom sedermera att omfattas av EUs nätverk för skyddade områden Natura 2000 (Art- och habitatdirektivet samt Fågeldirektivet). Genom naturreservatets status som Natura 2000-område och i samband med upprättandet av bevarandeplan för området aktualiseras behovet av ökat skydd för skogsmarken i reservatet, då framför allt frågan om markinlösen på Mattön. Under samma period inleddes även omfattande restaureringar av ängsmarker kring Ingevara, Storön och Edbäcksön, vilket även detta aktualiserar behovet av en mer ändamålsenlig skötselplan.

Länsstyrelsen initierade år 2004 en översyn av föreskrifter och skötselplan för naturreservatet. För att säkerställa områdets höga naturvärden och för att möjliggöra restaurering och skötsel även i skogsmarken inleddes förhandlingar om inlösen med de stora markägarna Bergvik skog och Uppsala stift. Utarbetandet av nya föreskrifter och skötselplan inleddes, men avstannade i avvaktan på att markfrågorna skulle bli klara. 2009 köpte staten in stiftets markinnehav och 2014 förvärvade staten även Bergviks innehav genom markbyte inom den s.k. ESAB-uppgörelsen. Sandvikens kommun, som är den återstående stora markägaren förutom staten, gav 2010 sitt godkännande för den nya inriktningen på föreskrifter och skötselplan för naturreservatet. Under 2016 och 2017 har arbetet med nytt beslut, föreskrifter och skötselplan för Gysinge naturreservat återupptagits och slutförts.

Förbudet mot att avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörda fastigheter. Överenskommelse om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare. Sandvikens kommun har i brev 2010-04-15 utan ersättningskrav accepterat förbud mot skogsbruk på kommunens markinnehav. Under 2017 kommer intrångsavtal att tecknas för del av fastigheten Sandviken Ås S:4 med markägarna.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, samt Naturvårdsverkets riktlinjer för hantering av befintliga beslut har länsstyrelsen gjort en utredning av konsekvenserna av föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken. Vid utredningen har länsstyrelsen funnit att regleringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen, samt att

den innebär inga eller mycket begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser.

Beslut och skötselplan skickades på remiss till sakägare, myndigheter och andra berörda den 9 september 2016. Följande synpunkter inkom:

- Sandvikens kommun har inga synpunkter på förslaget.
- Gävle kommun, samhällsbyggnadsnämnden, anser att det är ett bra förslag.
- Skogsstyrelsen ser positivt på ändringarna i beslut och skötselplan och delar länsstyrelsens bedömning att ett formellt skydd är angeläget på grund av områdets höga naturvärden.
- Fortifikationsverket har inget att erinra mot föreslaget.
- Trafikverket påtalar att väg 272 och väg 56 är statliga vägar där normal skötsel av drift och underhåll måste kunna genomföras. Man anser att kartorna är otydligt ritade i det nordöstra hörnet där det ser ut som vägarna ingår i reservatet. Om så är fallet bör det förtydligas att föreskrifterna inte utgör något hinder för driften av dessa vägar.

  Vägarna är inte en del av naturreservatet. Trafikverket har rätt till marken där vägen går inklusive det sidoområde som behövs för vägens brukande. Grundprincipen är vägdike med tillhörande slänter. Vägarna och naturreservatet ligger väldigt nära varandra så sidoområdet kan möjligen nå in i reservatet. I föreskrifterna finns ett allmänt undantag som tillåter skötsel av befintliga vägar, detta har nu förtydligats.
- Samfälligheten Ås S:4 som äger Åsbyvallen och lite omgivande skog till vallen har yttrat sig med funderingar kring hur det nya förslaget påverkar dem. Länsstyrelsen har haft två möten med delägarna, ett inne och ett utomhus på Åsbyvallen där vi gått igenom beslutsförslaget och haft en diskussion kring föreskrifterna. Några tillägg och mindre ändringar har nu gjorts för föreskrifterna som gäller området kring Åsbyvallen. Länsstyrelsen arbetar med att teckna intrångsavtal med samfälligheten och Bergvik skog AB för huvuddelen av skogsmarken på fastigheten. Samfälligheten har även inkommit med frågor kring samrådsprocessen i tidigare naturreservatsbeslut för området. Denna fråga hanteras separat från detta beslut.
- Sveriges geologiska undersökning (SGU) noterar i sitt yttrande att inget om områdets geovetenskapliga värden nämns i syftet eller i skötselplanen trots att det nämns i avsnittet *Beskrivning av området* i beslutet.

  Ett stycke om områdets geovetenskapliga värden finns i skötselplanen, dock har länsstyrelsen valt att inte komplettera syftet.
- Naturskyddsföreningen Gävleborg (NFG) anger i sitt yttrande att man i huvudsak anser att förslaget är bra. Det man anser är en brist är avsaknaden av åtgärder för att komma tillrätta med bäverproblematiken

i området. Man invänder också mot förbudet mot att plantera in eller sätta ut växt- eller djurarter i området då man vill kunna fortsätta återinplantera vitryggig hackspett. Man vill även i Projekt *vitryggig hackspett* med försiktighet kunna använda ljuduppspelningar som hjälp vid inventering av denne. Man konstaterar vidare att den rödlistade vitryggig hackspett inte finns med i listan över signalarter och skyddsvärda arter samt i beskrivningen av bevarandevärdena. Man vill även framhäva vikten av prioritering av skötsel för att bevara och utveckla miljöer för vitryggig hackspett. Man påtalar också att NFG med flera naturskyddsföreningar avsatt medel för ett projekt som visar på hur 20 nya vitryggrevir ska återskapas runt Färnebofjärden, något som kräver större områden än de två som idag utpekats i skötselplanen. Vidare anser man det angeläget att vissa skötselåtgärder bör ges högre prioritet än i förslaget, för att förbättra och återskapa vitryggbiotoper. Man önskar även ändra på prioriteringsordningen mellan olika träd som ska friställas, till förmån för asp och övriga löv. NFG ställer sig även tveksamma till att tältning är fritt tillåten i hela naturreservatet och tänker att man genom att peka ut vissa områden istället minskar risken för störning av till exempel skyddsvärda fågelarter.

Skötselplanen har nu utökats med en del om bäver och dess inverkan på naturmiljöerna i dalälvsområdet. Avsnittet innehåller också mål och förslag på skötselåtgärder för att förebygga negativa effekter på den biologiska mångfalden i området. En föreskrift (B 11) som gör det möjligt för reservatsförvaltningen att skydda biologiskt värdefulla träd som från gnagande bäver har lagts till under B-föreskrifterna.

Vitryggig hackspett är nu införd i beslut över rödlistade arter och i skötselplanens bevarandevärden. Undantag för vitryggig hackspett vid inventering och återinplantering är införda i föreskrifterna.

Länsstyrelsen har noga övervägt sina prioriteringar för skötselåtgärder där även andra viktiga naturvärden än vitryggig hackspett måste vägas in, och anser att prioriteringarna är väl avvägda och möjliga att genomföra med avsatt skötselbudget.

Angående tältning så följer länsstyrelsen Naturvårdsverkets riktlinjer och rekommendationer som förespråkar fri tältning, vilket vi efter övervägande anser är möjligt i huvuddelen av Gysinge naturreservat.

Länsstyrelsens motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § andra stycket miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § första stycket miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftslivet, samt även för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer, och/eller skydda, återställa eller nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken, följer att det i beslutet ska anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Enligt paragrafens tredje stycke får länsstyrelsen meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 6 § miljöbalken får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång om det behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Enligt 7 kap. 7 § miljöbalken får länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslut som den har meddelat enligt 7 kap. 4-6 §§ miljöbalken om det finns synnerliga skäl. Bestämmelsen omfattar såväl den geografiska omfattningen av reservatet som syftet och de föreskrifter enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken som gäller i området. Beslut om upphävande får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Enligt 7 kap. 25 § miljöbalken gäller att vid prövning av frågor om skydd av områden skall hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Enligt 7 kap. 30 § första stycket miljöbalken jämfört med 22 § första meningen förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. får länsstyrelsen meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Beskrivning av området

Gysinge naturreservat ligger i det flacka landskapet längs Dalälven i södra Gästrikland som i väster gränsar till och delvis omges av Färnebofjärdens nationalpark. I området ingår bl.a. de centrala delarna av Mattön, några öar som Björkön och Storön samt vattenområden och stränder nedströms forsarna vid Gysinge. Området är uppbyggt av morän som till stora delar pålagrats älvens svämsediment. Detta har skapat ett av de bäst utbildade deltaområdena i nedre Dalälven. På öarna och längs stränderna finns lövrika bestånd som innehåller en stor andel ädla lövträd. Ek är vanligast, men även ask, lind och hassel förekommer. Den goda tillgången på ädellövskog och våtmarker skapar utsökta fågelbiotoper. Inom området finns en stor mångfald arter bland såväl djur som växter och svampar.

Områdets diversitet av höga naturvärden återspeglas i förekomsten av många olika naturtyper upptagna i art- och habitatdirektivet. I naturreservatet ingår de utpekade naturtyperna naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ (3210), trädklädda betesmarker av fennoskandisk typ (9070), alluviala lövskogar som är tidvis översvämmade (91E0), Lövsumpskogar av fennoskandisk typ (9080), ek-alm-ask-blandskog längs vattendrag (91F0), nordliga boreala alluviala ängar (6450), västlig taiga (9010) samt örtrika näringsrika skogar med gran av fennoskandisk typ (9050).

Bland de skyddsvärda signal- och rödlistade arter som har påträffats i Gysinge naturreservat finns bl a vitryggig hackspett (*Dendrocopos leucotos*), sumpviol (*Viola uliginosa*), ävjepilört (*Persicaria foliosa*), skorpgelélav (*Collema occultatum*), liten blekspik (*Sclerophora peronella*), parknål (*Chaenotheca hispidula*), scharlakansvårskål (*Sarcoscypha coccinea*), rökpipsvamp (*Urnula craterium*), stor aspticka (*Phellinus populicola*), aspfjädermossa (*Neckera pennata*), cinnoberbagge (*Cucujus cinnaberinus*), brun guldbagge (*Liocola marmorata*) och sprängtickgnagare (*Dorcatoma substriata*).

Naturreservatet ligger i direkt anslutning till Gysinge bruk och innefattar flera kulturhistoriskt intressanta lämningar. I anslutning till bruket och i Gysingeforsarna finns lämningar av anläggningar från bruksepoken samt från den omfattande flottningsverksamhet som bedrivits i Dalälven. Längst ned på Mattön finns den välbevarade gamla fäbodvallen Åsbyvallen. På den s.k. Ingevara-ängen i reservatets norra del finns rester från en gammal bosättning i form av t ex ruiner och stenmurar. Naturreservatet genomkorsas av den gamla järnvägen Salabanan som här korsar Dalälven. De gamla järnvärnvägsbroarna i Gysinge byggdes år 1900 i en stålkonstruktion som balkbroar med stående parabelformade fackverk. En inventering som gjordes 2001 visar att endast tre av landets första järnvägsbroar med liknande konstruktion finns kvar. Broarna är i nuläget (2016) föreslagna att förklaras som statligt byggnadsminne.

Gysinge naturreservat är med sitt läge i direkt anslutning till Gysinge bruk, närheten till Sevedskvarn som är huvudentrépunkt till Färnebofjärdens nationalpark, samt till Naturum Färnebofjärden, ett attraktivt och viktigt besöksmål. Stora mängder turister och andra besökare frekventerar naturreservatet som på ett mycket lättillgängligt sätt bjuder stora skönhets- och upplevelsevärden.

Området ligger inom trakten Färnebofjärden-Kalkområdet som i ”Strategi för formellt skydd av värdefulla skogar i Gävleborgs län” är en utpekad värdetrakt för Torr-frisk gran- och barrblandskog, Torr-frisk löv- och lövblandad skog, Fuktig barrblandskog samt Fuktig löv och lövblandad skog.

Bedömning

Området behöver skyddas för att tillgodose behovet av orörda skogsområden och för att bevara skogslevande djur och växter. Området bidrar därmed till att uppfylla miljömålet Levande skogar och är ett bra exempel på den typ av områden som ska prioriteras enligt länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län (länsstyrelsens rapport 2006:19–21). Länsstyrelsen bedömer att naturreservat är den lämpligaste skyddsformen.

Genom naturreservatets skötselplan kan de värdefulla och för regionen typiska naturtyperna svämskogar och hävdade strandängar restaureras och ges ändamålsenlig skötsel. Naturreservatet bidrar därmed till även till att uppfylla miljömålet Ett rikt odlingslandskap och även Ett rikt växt- och djurliv.

Länsstyrelsen konstaterar att det äldre reservatsbeslutet inte erbjöd ett adekvat skydd för områdets skogliga naturvärden Inte heller möjliggjorde det äldre beslutet de restaureringsåtgärder och den skötsel som krävs för att återskapa och förvalta dessa värden. I allt väsentligt ligger dock det nya beslutet i linje med reservatets ursprungliga syfte. De förändringar som det nya beslutet innebär i fråga om syfte och föreskrifter innebär en anpassning till de nya förutsättningar som råder i området. Länsstyrelsen finner därmed att det nya beslutet innebär ett likvärdigt eller starkare skydd för de värden som Gysinge naturreservat avsatts i syfte att skydda. Givet ovanstående finner länsstyrelsen att det finns synnerliga skäl att upphäva det äldre beslutet enligt 7 kap. 7 § miljöbalken och ersätta det med det förevarande.

Området ingår i ett område av riksintresse för turism och friluftsliv, Nedre Dalälven. Länsstyrelsen bedömer att skydd av området som naturreservat, med de besöks- och tillgänglighetsanläggningar som föreskrivs i skötselplanen, är i enlighet med riksintresset.

Området är av riksintresse för naturvård enligt 3 kap 6 § miljöbalken (1998:808). Länsstyrelsen bedömer att det ligger i linje med riksintresset att området skyddas som naturreservat.

Naturreservatet omfattar natur som ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 som upprättats med ledning av direktiv från EU. Området är utpekat enligt både habitat- och fågeldirektivet. Länsstyrelsen ansvarar för att säkerställa Natura 2000-områden och bedömer att naturreservat det lämpligaste skyddet för området.

Enligt Gävle kommuns översiktsplan (kommunomfattande översiktsplan antagen 1990) ingår naturreservatet i ett område av värde för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv. Enligt Sandviken kommuns översiktsplan (kommunomfattande översiktsplan antagen 1990) ingår naturreservatet till största delen i ett område med stora naturvärden, samt delvis i ett område med stora kulturvärden, vid Åsbyvallen på Mattön. Länsstyrelsen bedömer därför att bildandet av naturreservatet överensstämmer med intentionerna i kommunernas översiktsplaner.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Det är därför enligt länsstyrelsens bedömning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Att så sker bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdena enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Vid denna avvägning, enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, har länsstyrelsen funnit att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som gjorts i rätten att använda mark- och vattenområden är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och för allmänheten är så stora att de överväger de negativa effekter som kan uppstå för allmänheten och för berörda fastighets- och sakägare.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är

förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte (7 kap. 26 § miljöbalken). Enligt 7 kap. 7 § sista stycket miljöbalken gäller att beslut om dispens får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

På halvön vid Gysinge bruk har ett flertal verksamheter gett upphov till föroreningar i marken. Det kan förekomma förorenade sediment i ackumulationsbottnar nedströms bruket.

Inför eventuell dispensgivning behöver föroreningsrisken beaktas. Om arbete ska utföras som påverkar sedimenten ska försiktighetsmått vidtas med anledning av att det kan finnas föroreningar.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom naturreservatet syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6 och 10 §§ skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas inom naturreservatet.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 7.

Beslutet har fattats av landshövdingen Per Bill. I ärendet, som har handlagts och föredragits av biolog Pernilla Hansson, har även biolog Robert Ahlberg, enhetschef Ann Gudéhn, jurist Ann-Charlotte Nyman och biolog Linda Svensson deltagit.

Per Bill

Pernilla Hansson

Denna handling är godkänd i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Föreskriftskarta
4. Skötselplan
5. Brytpunktskarta med teknisk beskrivning
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

Postadress Länsstyrelsen, 801 70 Gävle
Besöksadress Borgmästarplan
Telefon 010-225 10 00
Fax 010-225 11 50
Webbadress www.lansstyrelsen.se/gavleborg
E-post gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen Gävleborg

Tillhör beslut
2017-11-29

Dnr 511-5432-11
81-202

Bilaga 1

Gysinge naturreservat
Beslutskarta

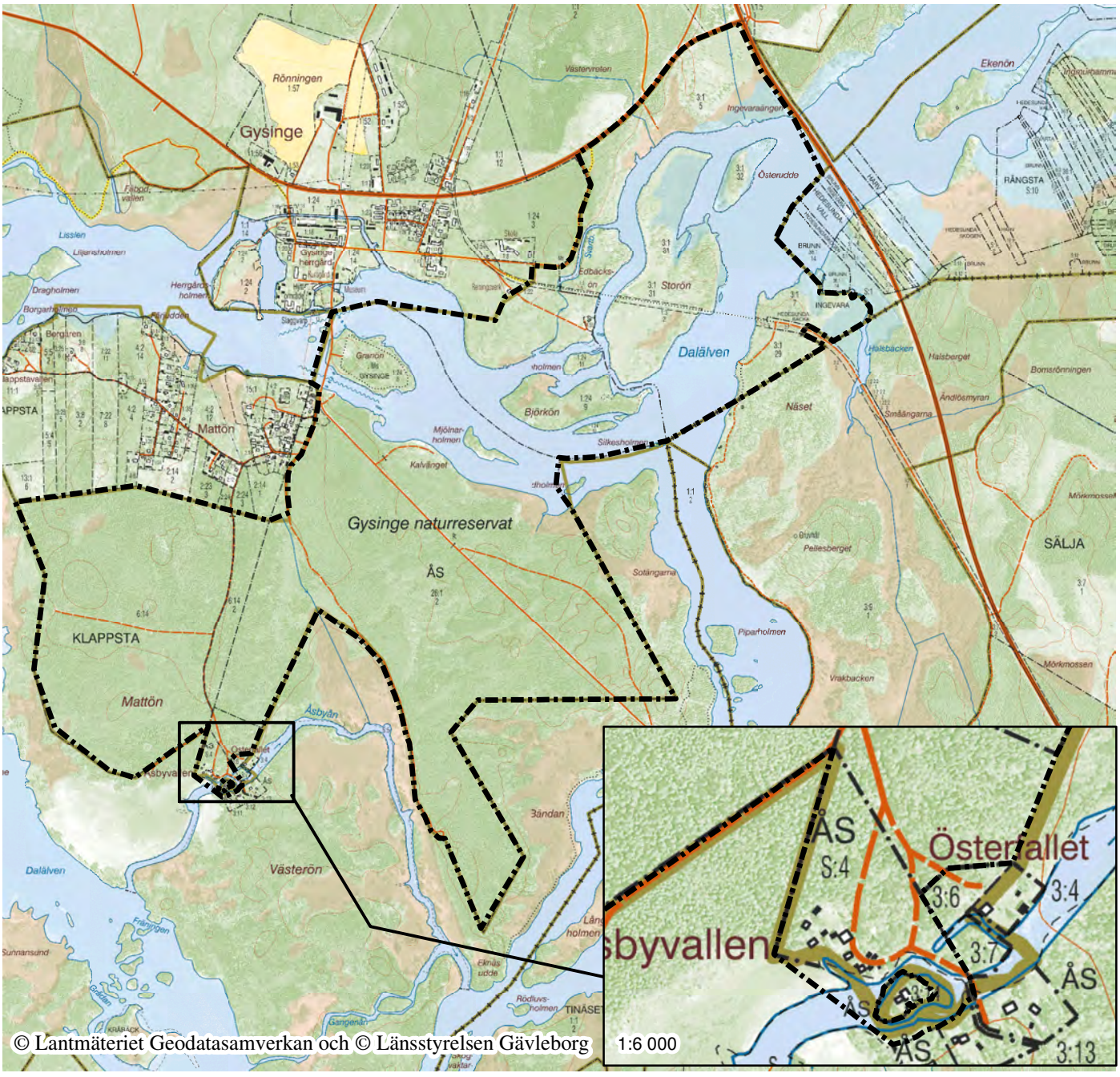

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 6684151 E:604691

Skala 1:25 000

0 100 200 400 600 800 1 000 Meter

Beslutskarta för Gysingenaturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Gräns för naturreservatet

Fastighetsgränser

N

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	010-225 10 00	010-225 11 50	gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2017-11-29

Dnr 511-5432-11
81-202

Bilaga 2

Gysinge naturreservat
Översiktskarta

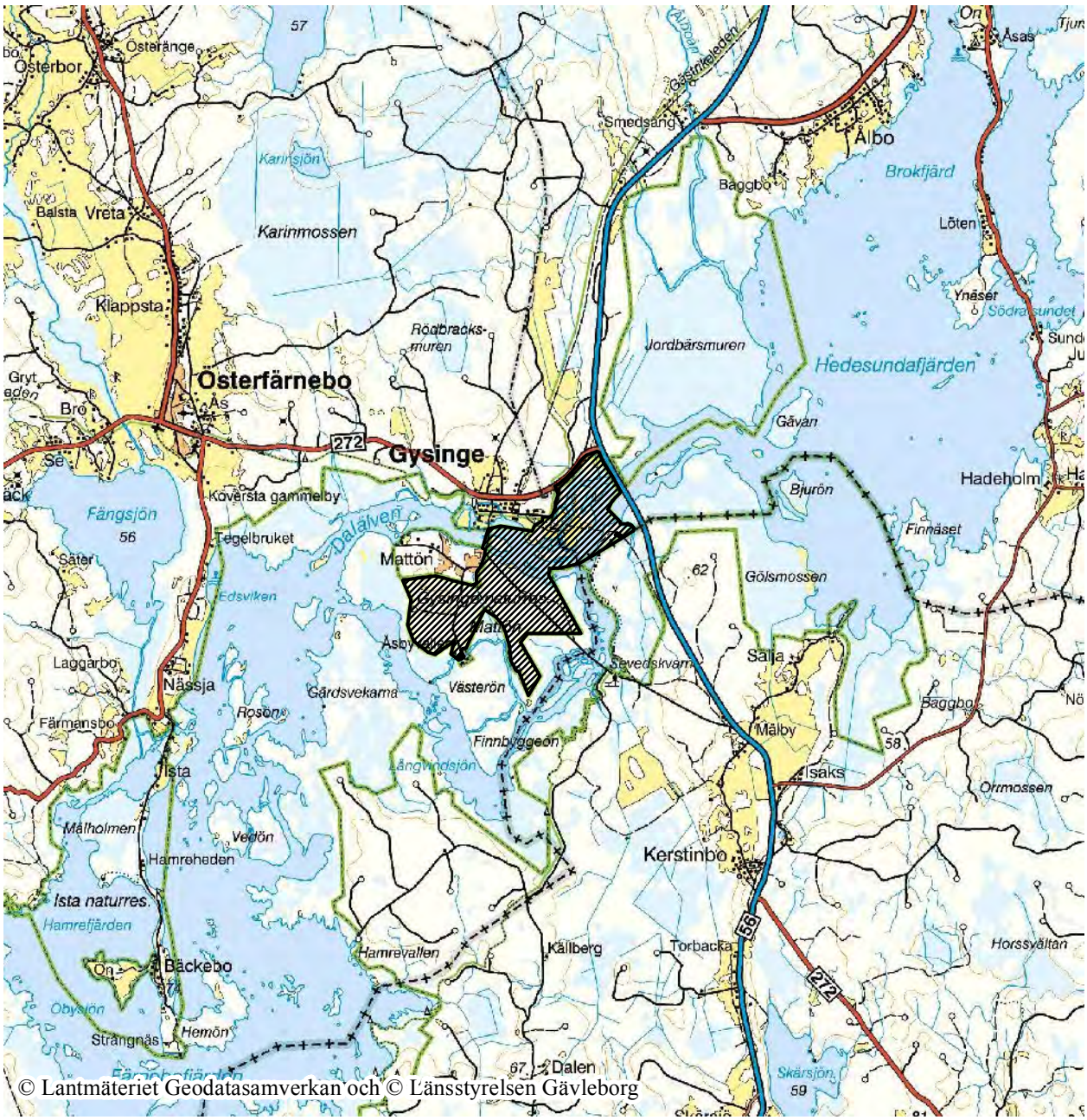

© Lantmäteriet Geodatasamverkan och © Länsstyrelsen Gävleborg

Bakgrundskarta: Vägkartan

Skala 1:100 000

0 0,5 1 2 3 4 5 Kilometer

Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 6684151 E: 604691

Gysinge naturreservat

N

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	010-225 10 00	010-225 11 50	gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen Gävleborg

Tillhör beslut
2017-11-29

Dnr 511-5432-11
81-202

Bilaga 3

Gysinge naturreservat
Föreskriftskarta

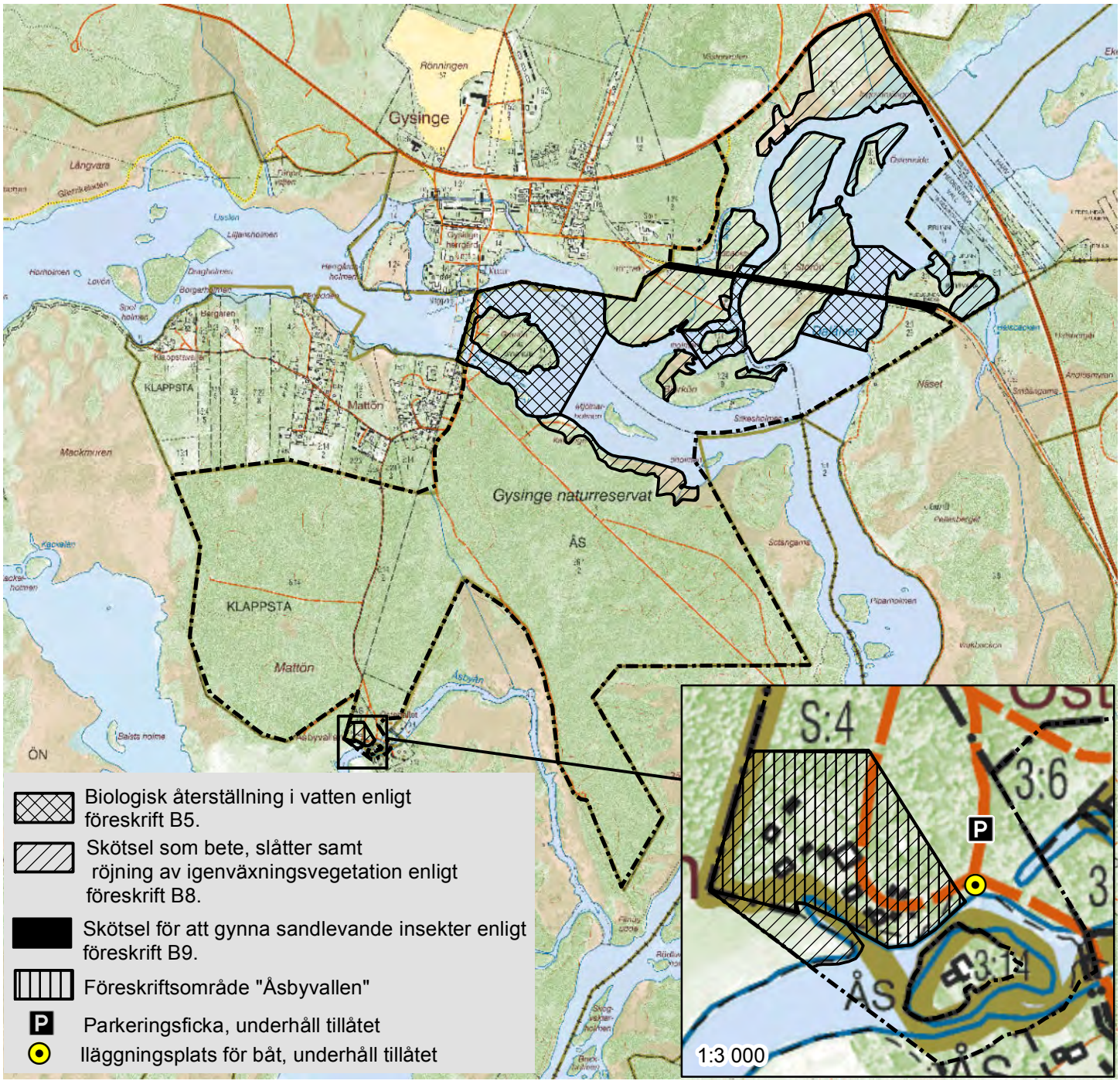

© Lantmäteriet Geodatasamverkan och © Länsstyrelsen Gävleborg

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 6684151 E:604691

0 100200 400 600 800 1 000 Meter

Föreskriftskarta för Gysinge naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Skala 1:25 000

Gräns för naturreservatet

Fastighetsgränser

N

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	010-225 10 00	gavleborg@lansstyrelsen.se

Naturvårdsenheten
Mats Norin

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR GYSINGE NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDEL

I skötselplanen anges målen med naturreservatet och de ska ligga till grund för dess vård och skötsel. Naturreservatet ska utmärkas genom förvaltarens försorg enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativa data

Objektnamn	Gysinge Naturreservat
NVR-id	21- 2001171
Län	Gävleborgs län
Kommun	Gävle och Sandvikens kommuner
Arealer (från VIC Natur):	Total areal 457,4 ha Därav landareal 360,3 ha Produktiv skogsmark 315,3 ha Naturskog ca 82 ha* *Baserat på naturtypsindelning
Naturtyper enligt Natura 2000:	3210 Större vattendrag: 104,4 ha 3260 Mindre vattendrag: 0,9 ha 6270 Silikatgräsmarker: 8,3 ha 6450 Svämängar: 25,8 ha 7140 Öppna mossar och kärr: 6,9 ha 9010 Västlig taiga: 58,3 ha 9050 Näringsrik granskog: 1,5 ha 9070 Trädklädd betesmark: 9,4 ha 9080 Lövsumpskog: 7,0 ha 91E0 Svämlövskog: 13,2 ha 91F0 Svämädellövskog: 2,4 ha
Naturtyper landareal (enligt Metrias naturtypskartering KNAS):	Barrblandskog: 2,5 ha Barrsumpskog: 1,1 ha Exploaterad mark: 0,4 ha Granskog: 107,7 ha

	Lövblandad barrskog: 67,1 ha Lövsumpskog: 7,4 ha Sjöar och vattendrag: 97,2 ha Tallskog: 10,5 ha Triviallövskog: 56 ha Triviallövskog m ädellövinslag: 6,7 ha Ungskog inklusive hyggen: 49,5 ha Våtmark: 4,2 ha Ädellövskog: 7,0 ha Övrig våtmark: 12,7 ha Övrig öppen mark: 25,6 ha Övriga skogsimpediment: 1,9ha
Prioriterade bevarandevärden: Markslag Naturtyper Strukturer Arter ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.	 Skogsmark, ängsmark, vattenområden Alla (se ovan) Grova träd, död ved, strömmande vatten, betespräglade marker <u>Kärlväxter</u> Sumpviol (*Viola uliginosa*) NT Ävjepilört (*Persicaria foliosa*) NT Ävjebrodd (*Limosella aquatica*) NT Paddfot *(Asperugo procumbens)* NT <u>Svampar:</u> Rökpipsvamp (*Urnula craterium*) EN Rutskinn (*Xylobolus frustulatus*) NT <u>Lavar</u> Skorpgelélav (*Collema occultatum*) NT Liten blekspik (*Sclerophora peronella*) VU Parknål (*Chaenotheca hispidula*) NT <u>Insekter</u> Cinnoberbagge (*Cucujus cinnaberinus*) EN <u>Fåglar</u> Vitryggig hackspett (*Dendrocopos leucotos*) CR

Friluftsliv	Upplevelsevärden, rekreation
Bebyggelse och anläggningar	Vägar, markerade stigar, Gästrikeleden, parkeringsplatser, rastplatser, vindskydd, fäbodvall, banvall, järnvägsbroar

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning
Längs Dalälvens stränder och på öarna Storön, Edbäcksön och Björkön förekommer för nedre Dalälven karaktäristiska älvängar där slåtter och bete förekommit i äldre tider. Detta styrks bl. a av historiskt kartmaterial. Efter att denna hävd upphörde har slåttermarkerna befunnit sig i olika stadier av igenväxning, främst med videbuskage och lövträd. Delar av Björkön har även planterats med barrskog, främst gran. Från 2004 och framåt har Storön, delar av Edbäcksön samt Ingevaraängen succesivt restaurerats genom röjning av igenväxningsvegetation. Områdena har därefter betats kontinuerligt med får och nötkreatur.

Rationellt skogsbruk har bedrivits på större delen av Mattön såväl innan naturreservatet bildades men även under tiden som naturreservat. Trots skogsbruket finns betydande områden med höga naturvärden kvar. Storön och Björkön har inte påverkats av skogsbruk i samma utsträckning.

Vattenområdet i naturreservatet uppvisar många lämningar efter det intensiva nyttjandet under Gysinge Bruks aktiva tid samt från flottningsepoken. Rester av byggnader och anläggningar finns i älven och på dess stränder, främst kring Gysingeforsarna i direkt anslutning till Gysinge Bruk. Strömsträckorna är än i dag påverkade av den flottledsrensning som gjorts. Dalälven är även sedan lång tid påverkad av omfattande vattenreglering för kraftproduktion. Den onaturliga vattenregimen inverkar negativt på områdets naturvärden och ställer krav på återkommande skötsel av strandängar och svämskogar för att bibehålla dessa naturtyper.

1.3 Områdets bevarandevärden
1.3.1 Biologiska bevarandevärden
Gysinge naturreservat omfattar flera olika värdefulla biotoper. Kombinationen av vatten, våtmarker och ädellövskog skapar mycket goda förutsättningar för många organismgrupper. Det stora inslaget av lövskog med döda och döende träd är gynnsamt för många vedinsekter, liksom olika hackspettarter.

Övergången mellan öppet vatten och skog förmedlas ofta av regelbundet översvämmade älvängar. Dessa bär huvudsakligen starkt fuktängsbetonad vegetation med lokala inslag av kärrväxter. Skogsbrynen mot de öppna

älvängarna kantas regelmässigt av täta videsnår och björk. I denna övergångszon växer rikligt med ek och asp. Lind, ask och hassel påträffas likaså, framför allt i gränszonen mellan älväng och skog eller direkt mot öppet vatten om älväng saknas. Skogsbrynens flora är rikare och mer varierad än i skogen i övrigt. Där återfinns många krävande växter varav många med sydlig utbredning.

Storön med sina gamla vidkroniga ekar utgör ett särskilt värdefullt delområde, där ett flertal olika naturtyper finns representerade, såsom trädklädda betesmarker, ädellövskog, lövsvämskog och svämängar. Här finns även ett parti med lövrik granskog som ger ett orört intryck med naturskogsstrukturer såsom lågor, högstubbar och döende träd. Här har den starkt hotade arten rökpipsvamp påträffats växande på döda stammar och grenar av hassel.

Övriga öar, däribland Edbäcksön, Björkön, och fastlandsområden längs älven, har i olika utsträckning samma naturtyper som finns på Storön.

Mattön har delvis sämre ekologiska förutsättningar på grund av det skogsbruk som bedrivits in i sen tid. Trots detta finns flera partier med värdefull barr- och blandnaturskog, flera fina lövsumpskogspartier, samt stora områden äldre skog med begynnande naturvärden.

Gysinge naturreservat ingår i Dalälvens område av riksintresse för naturvård. Påfallande många arter har sin nordgräns i Dalälvsregionen.

1.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Gysinge naturreservat ligger intill den bruksmiljö som anlades 1668 vid Gysingeströmmarna. Bruksbebyggelsen hör till de mest enhetliga och bäst bevarade av 1700-talets svenska järnbruk och är vackert beläget vid älven – ett uppskattat utflyktsmål.

Vid Ingevaraängen i nordvästra delen av reservatet finns ett gammalt kulturpåverkat område med byggnadsruiner av slaggsten. I området finns stenmurar, äppelträd och gläntor som vittnar om bosättningen.

Åsbyvallen ligger på södra delen av Mattön, intill Långvindssjön, och är en välbevarad fäbodvall bestående av fem fäbodar varav fyra har fähusen kvar.

Granön ligger mitt i Gysingeforsarna och är en lundartad parkskog, anlagd 1876 som brukspark till Gysinge bruk. I den finns såväl naturligt förekommande som främmande trädslag. En frodig busk- och örtflora täcker marken. Parken har alltid vårdats så att dess natur- och kulturvärden främjats.

Edbäcksön och Storön genomkorsas av den gamla järnvägen som var en del av Salabanan. De gamla järnvägsbroarna är av stort kulturhistoriskt intresse och är föreslagna att förklaras som statligt byggnadsminne.

1.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Området är uppbyggt av morän som till stora delar pålagrats älvens svämsediment. Detta har skapat ett av de bäst utbildade deltaområdena i nedre Dalälven.

1.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Gysinge är ett välbesökt turistmål och ett populärt friluftsområde. Naturreservatet är mycket lättillgängligt och erbjuder stora skönhets- och upplevelsevärden och rika möjligheter till friluftsliv och långa som korta vandringar.

De mäktiga Gysingeforsarna vid bruket och Granön, som ligger mitt i Gysingeforsarna, är mycket vackra och lättillgängliga för besökare. På Granön finns en tillgängliggjord naturstig, rastplatser och parkeringsplats.
Över Mattön sträcker sig en vandringsled som fortsätter in i Färnebofjärdens nationalpark och knyter samman Gysinge med Sevedskvarn, som är huvudentrépunkt till Färnebofjärdens nationalpark.

Den gamla Salabanan med dess vackra järnvägsbroar erbjuder en ypperlig vandringsled genom de hävdade ängarna på Edbäcksön och Storön, via broarna över den här breda och lugnflytande Dalälven, för att på älvens östra sida ansluta till Hedesundafjärdens naturreservat. Genom att följa stigarna söderut längs älven går det att även denna väg nå Sevedskvarn i nationalparken. De gamla järnvägsbroarna är föreslagna att förklaras som statligt byggnadsminne. Broarna är i behov av upprustning. Ansvarsfrågan och ägandet vad gäller broarna är dock i dagsläget inte klarlagd. En förutsättning för att kunna nyttja dessa i friluftssammanhang är att det går att färdas säkert över broarna.

Naturreservatet ligger i ett område som är av riksintresse för friluftslivet.

1.4 Källförteckning

Litteratur

Bevarandeprogram för odlingslandskapet, Gästrikland. Länsstyrelsen Gävleborg, rapport 1996:3.
Länsstyrelsen Gävleborg. 1999. Skötselplan för Gysinge naturreservat.
Länsstyrelsen, 2005. Åtgärdsplan för bevarande av biologisk mångfald och kulturvärden i slåtterängar och betesmarker – Gysinge.
Länsstyrelsen, 2005. Åtgärdsplan för bevarande av biologisk mångfald och kulturvärden i slåtterängar och betesmarker – Storön och Herrgårdsholmen.

Länsstyrelsen, 2006. Natura 2000 Bevarandeplan för Gysinge SE 0630192. Dnr 511-9213-06
Rödlistade arter i Sverige 2015, ArtDatabanken SLU, Uppsala, 2015

Rydberg, H., 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av rökpipsvamp. Naturvårdsverket.
Värdefull natur i Gävleborg. Länsstyrelsen Gävleborg, Rapport 1997:12.
Rödlistade arter i Sverige 2015, ArtDatabanken SLU, Uppsala, 2015

Databaser
Rapportsystemet för fåglar (Svalan). ArtDatabanken, SLU & Sveriges Ornitologiska Förening.
Artportalen. Artdatabanken vid SLU.

PLANDEL

2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Naturreservatet är indelat i 10 skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:
1: Barr- och barrblandskogar med varierande restaureringsbehov
2: Svämskogar på stränder och öar
3: Öppna och trädklädda betesmarker
4: Lövskogar prioriterade som biotoper för vitryggig hackspett
5: Granön
6: Dalälvens vattenområden
7: Åsbyvallen med omgivande skogsmark
8: Banvallen och järnvägsbroarna
9: Friluftsliv och tillgänglighet
10: Förebyggande åtgärder för att skydda biologiskt värdefulla träd

Skötselplanens skötselområde 1: Barr- och barrblandskogar med varierande restaureringsbehov, 246 ha

Beskrivning
Skötselområdet omfattar större delen av Mattön samt mindre områden i reservatets östra delar. Skogarna består av granskog, tallskog och lövrik barrblandskog med inslag av små lövsumpskogspartier. Större delen av området är i varierande grad påverkat av rationellt skogsbruk. Triviala produktionsskogar dominerar, med allt från ungskogar till äldre skog.
I mosaik med de triviala skogarna finns betydande arealer (ca 25 % av området) västlig taiga (9010) och lövsumpskog (9080) med höga naturvärden.

Bevarandemål
Området utvecklas till att i sin helhet utgöras av naturskogsartad skog med strukturer som gamla träd och död ved, med goda förutsättningar för typiska naturskogsarter. Vissa områden utgörs av ren lövskog och lövsumpskog. Goda livsmiljöer för vitryggig hackspett skall finnas i området. Arealen västlig taiga (9010) i mosaik med lövsumpskog (9080) utgör minst 50 % av skötselområdet.

Skötselåtgärder
Skötselområdet är stort, variationsrikt och mosaikartat. Lämpliga skötselåtgärder beskrivs därför på generell nivå och utförs på avsedda naturtyper genom löpande omsorgsfullt urval och prioritering av reservatsförvaltningen.

Områden med naturskogsartad barrskog eller blandskog (västlig taiga 9010) lämnas med få undantag (t ex naturvårdsbränning) för fri utveckling.

Bestånd med medelålders – äldre skog med lägre naturvärden lämnas i huvudsak för fri utveckling. Restaureringsåtgärder för att påskynda utvecklingen av naturvärden kan efter noggrann avvägning tillämpas i triviala bestånd. Talldominerade områden samt yngre bestånd vore önskvärt att restaurera genom naturvårdsbränning. Området är dock tekniskt svårt att bränna.

I lövsumpskogar där inväxande gran bedöms att ha negativ inverkan på naturvärdena röjs eller avverkas granen. Här prioriteras röjning av yngre inväxande gran. Röjningsrester bör transporteras bort om det kan ske utan markskador, alternativt lämnas på omgivande frisk mark.

Lövdominerade bestånd, då i första hand ungskogar med hög lövandel, kan restaureras för utveckling till lövskog genom att andelen barrträd minskas genom röjning, avverkning eller ringbarkning. Avverkade barrträd kan lämnas om det är positivt för att öka andelen död ved, alternativt transporteras bort om de bedöms ha negativ inverkan på markvegetationen. Om större områden skulle bli aktuella för restaurering kan dessa föras över till skötselområde 4.

I triviala barrdominerade bestånd med mycket låga naturvärden kan utvecklingen mot variationsrik naturskogsartad skog påskyndas genom restaureringsåtgärder som luckvis fällning eller ringbarkning av barrträd med syfte att skapa en mer naturlig dynamik, bättre skiktning samt ökad andel död ved. Denna typ av restaurering har låg prioritet i och bör användas efter noggranna avvägningar.

Naturvårdsbränning kan vara en effektiv och kraftfull metod för att restaurera större bestånd trivial skogsmark. I första hand talldominerade bestånd i området

mellan Turistvägen och Militärvägen samt vissa ungskogar vore önskvärda för naturvårdsbränning. Området är dock tekniskt svårt att bränna och har i nuläget en låg prioritet för naturvårdsbränning.

Generellt i hela skötselområdet ska gamla lövträd, främst ekar, samt gamla grova tallar friställas från träd som växer in i kronan. Vid konflikt mellan olika naturvärden prioriteras de enligt följande; äldre ädellöv, äldre tall, äldre asp, ädellöv, äldre övrigt löv, äldre gran, asp, övrigt löv, tall och gran.

Äldre dikningar förekommer på några platser i skötselområdet. I de fall diken bedöms ha negativ inverkan på naturvärdena, främst i fuktiga skogar och sumpskogar, bör hydrologisk restaurering genomföras t ex genom igenläggning eller pluggning av diken.

Skötselplanens skötselområde 2: Svämskogar på stränder och öar, 30 ha

Beskrivning

Skötselområdet består av lövdominerade svämskogar längs Dalälvens stränder och på öarna. Dagens svämskogar utgörs dels av strandskogar med lång kontinuitet, dels av före detta strandslåttermarker som efter utebliven hävd vuxit igen främst med björk och asp. Onaturlig vattenregim på grund av regleringen av Dalälven gör att svämskogarna degenererar, främst genom inväxning av gran. I området ingår även mindre arealer ohävdad älväng och öppen våtmark.

Bevarandemål

Svämskogarna består av lövskogar med stor variation i ålder och trädslag samt god tillgång på gamla grova lövträd och död ved i olika nedbrytningsstadier. Gamla ekar, grova tallar och grov asp påverkas inte negativt av beskuggning eller inväxande träd. Naturtyperna Svämlövskog (91E0) och Svämädellövskog (91F0) utgör minst 75 % av området.

Skötselåtgärder:

Kontinuerlig röjning av inväxande gran i hela skötselområdet. I det område som vid en naturlig vattenregim skulle ligga inom översvämningszonen tillåts ingen granföryngring. I högre liggande delar begränsas föryngring av gran. Uthuggning av gran kan ske i restaureringssyfte för att öka andelen löv. Gamla grova träd frihuggs från inväxning och beskuggning i prioriteringsordning ek, övrigt ädellöv, tall och asp. Svämskogar och älvängar kan om det är lämpligt restaureras från igenväxning och föras över till skötselområde 3.

Skötselplanens skötselområde 3: Öppna och trädklädda betesmarker, 55 ha

Beskrivning

Skötselområdet består av betespräglade marker från älvsträndernas översvämningsängar till högre belägna friska till torra marker. Öppna älvängar och friskängar bildar mosaik med svämskogar och lövdominerade skogar på frisk mark. Gamla grova och vidkroniga ekar utgör värdefulla element i området, liksom grov asp och tall. På Storön finns en lokal för den rödlistade arten Rökpipsvamp (EN) vilket kräver särskild hänsyn.

Bevarandemål

Hela området utgörs av välhävdade betesmarker och tydligt betespräglade skogar. Naturtyperna Nordliga översvämningsängar (6450) och Svämlövskog (9750) utgör minst 75 % av skötselområdets areal. Värdefulla exemplar av grov ek, tall och asp missgynnas inte av beskuggning eller inväxning. Växtlokalen för Pipröksvamp på norra delen av Storön har för arten gynnsamma förutsättningar.

Skötselåtgärder:

Hela skötselområdet betas årligen med tillräckligt betestryck. Delar av området kan hävdas med årlig slåtter eller motsvarande, som komplement till eller ersättning för beteshävd.

Föryngring av gran i svämskogar och övriga lövträdsklädda marker begränsas genom återkommande röjningar.

På Edbäcksön och andra platser där behov finns bör gallring och uthuggning av asp ske för att gynna grövre ekar. Ekar och grövre tallar friställs vid behov för att förhindra beskuggning och inväxning i kronorna samt för att öka förekomsten av solbelyst gammal ved.

Stängsel med tillhörande grindar och stättor hålls i gott skick.

På norra delen av Storön prioriteras goda betingelser för pipröksvampen genom att gynna förekomsten av gammal och grov hassel och samtidigt bibehålla en lagom skuggig miljö. Om pipröksvampen återfinns på andra lokaler i området bör dessa skötas på motsvarande sätt.

Befintliga diken på Storön rensas vid behov.

Skötselplanens skötselområde 4: Lövskogar prioriterade som biotoper för vitryggig hackspett, 17 ha

Beskrivning
Skötselområdet utgörs av tre olika delområden där skogen är helt eller delvis dominerad av lövträd.

Område 4a är en sammanhängande i stort sett ren björksumpskog belägen centralt på Mattön. Viss granföryngring förekommer.

Område 4b ligger vid älven och består av mogen skog av svämskogskaraktär övergående i frisk skog, med en hög andel lövträd som björk, asp och ask. Enstaka gamla grova granar finns på de friska delarna, ung gran växer in i hela området.

Område 4c är en gammal avverkning på torr-frisk mark, öster om militärvägen på Mattön. Området är idag en ungskog med björk som dominerande trädslag, men med pågående inväxning av gran.

Bevarandemål
De tre delområdena utgör lämpliga biotoper för vitryggig hackspett, med olika typer av naturskogsartade lövdominerade skogar.

Skötselåtgärder:
Delområde 4a (4,6 ha) kan i en restaureringsfas behöva viss röjning av gran i kantzonerna. Granar under 20 cm i brösthöjdsdiameter röjs ner och dras om möjligt ut till omgivande skogsmark. Därefter sker löpande skötsel genom återkommande röjning av gran som föryngras i området. Det dike som går centralt genom området kan proppas eller fyllas igen för att återställa områdets hydrologi.

Delområde 4b (9,8 ha) restaureras genom röjning av gran under 20 cm BHD. Avverkade granar kan antingen köras ut ur området, alternativt lämnas som död ved, då företrädelsevis där det gör minst skada på den artrika lundartade markvegetationen. Grövre gran på friskare partier lämnas tills vidare. För att på sikt minska andelen gran kan grövre träd dödas genom t ex ringbarkning. Avverkas större mängder grov gran bör dessa om möjligt köras ut ur området på kälad mark. Efter restaurering sköts området genom återkommande röjning av den gran föryngras i området.

Delområde 4c (2,3 ha) restaureras till att efterlikna en lövbränna på frisk mark. All gran och de flesta tallar avverkas eller röjs bort. Avverkade träd kan lämnas som död ved på marken, alternativt köras ut. Enstaka tallar kan lämnas för att

på sikt utvecklas till tallöverståndare. Efter restaureringen sköts området genom återkommande röjning av de barrträd som föryngras i området.

Skötselplanens skötselområde 5: Granön, 6 ha

Beskrivning
Granön ligger i Gysingeforsarna i direkt anslutning till Gysinge Bruk. Ön är bevuxen med parkskog som anlades 1876 som bruksspark till Gysinge Bruk. Skogen är en blandning av främmande och naturligt förekommande trädslag. Markfloran på Granön är artrik och lundartad. På ön finns rastplatser och en naturstig.

Bevarandemål
Granön är ett lättillgängligt besöksmål med god framkomlighet längs naturstigen. Skogen består av en blandning av inhemska och främmande trädslag med en artrik lundartad markflora.

Skötselåtgärder:
Området säkras från träd som kan vara farliga för allmänheten.

Inväxning av gran förhindras genom återkommande röjningar. Spirea röjs årligen för att gynna den lundartade markfloran.

Vid alla skötselåtgärder skall en bestående mångfald av trädslag prioriteras.

P-plats, rastplatser och naturstig hålls i gott skick.

Skötselplanens skötselområde 6: Dalälvens vattenområden, 97 ha

Beskrivning
Dalälven passerar genom naturreservatet och bildar forsar och strömsträckor i anslutning till Gysinge bruk och kring Granön. Nedströms forsarna är älven bred och lugnflytande sånär som vid de gamla järnvägsbroarna på båda sidor om Storön där det också finns lite strömsträckor. I forssträckorna finns rester av anläggningar från bruks- och flottningsepoken. Bestående effekter av timmerflottningens rensning av strömsträckorna har stark negativ inverkan på fisk och bottenfauna. Dalälvens vattenregim är i hög grad påverkad av vattenreglering.

Bevarandemål
Dalälvens vattenföring efterliknar en naturlig vattenregim. I anslutning till bruket kombineras bevarandet av kulturhistoriskt intressanta anläggningar med goda förutsättningar för naturtypen Naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ (3210).

Skötselåtgärder:
Strömsträckorna i Gysingeforsarna bör restaureras genom biologisk återställning av de flottledsrensade partierna. Eventuellt kan restaurering också bli aktuellt i strömsträckorna kring Storön. Biologisk restaurering sker i avvägning med bevarandet av kulturhistoriskt intressanta anläggningar. Biologisk återställning kan ske genom omplacering av sten i vattendraget, kompletterat med utläggning av natursten, naturgrus och eller död ved.

Skötselplanens skötselområde 7: Åsbyvallen, 0,9 ha

Beskrivning
Åsbyvallen är en välbevarad fäbodvall på stranden till den gren av Dalälven som kallas Åsbyån. Skötselområdet sammanfaller med föreskriftsområdet ”Åsbyvallen”, avgränsat på karta bilaga 3 och markerat i terrängen med vita ringar. Vallen är privatägd (samfälligheten Ås S:4). Vid stranden finns en växtlokal för den fridlysta växten ävjepilört (*Persicaria foliosa*). På vallområdet kan man bland annat hitta kulturväxterna paddfot *(Asperugo procumbens)* och rödtoppa *(Odontites vulgaris)*. Skogsbruk är tillåtet inom skötselområdet.

Bevarandemål
Fäbodvallen med tillhörande bebyggelse är välhållen och i gott skick.

Skötselåtgärder:
Området närmast bebyggelsen hålls fritt från igenväxning eller förbuskning. Skötseln av vallen utförs i första hand av delägarna i samfälligheten, fristående från länsstyrelsen.

Skötselplanens skötselområde 8: Banvallen och järnvägsbroarna, 2 ha

Beskrivning
Genom reservatets norra del löper den s.k. Salabanans gamla banvall med tillhörande broar över Dalälven. Järnvägsrälsen är borttagen men banvallen och broarna är en viktig förbindelseväg till Storön och även över till östra sidan av älven. Broarna har ett stort kulturhistoriskt värde. De sydvända solexponerade sluttningarna på banvallen är viktiga miljöer för sandlevande steklar. Banvallen växer i viss mån igen med lövsly och björkträd.

Bevarandemål
Broarna är väl underhållna och kan nyttjas på ett säkert sätt av gående besökare och för transporter till Storön. Banvallen är fri från igenväxningsvegetation och bjuder gynnsamma förutsättningar för sandlevande steklar.

Skötselåtgärder:
Broarna bör underhållas regelbundet av ägaren för att bibehålla de kulturhistoriska värdena och för att kunna nyttjas på ett säkert sätt för besökande och för områdets skötsel.

Banvallen hålls av ägaren eller av reservatsförvaltaren fri från igenväxning med buskar och sly. Helst bör banvallen betas tillsammans med omgivande marker, i annat fall hindras igenväxningen genom återkommande röjningar. Viss uthuggning av träd bör ske, då på ett sätt som prioriterar ekar som kan utvecklas till fristående vidkroniga hagmarksträd.

På solexponerade delar av banvallens sydsida skapas kontinuerligt blottor med bar sand, antingen genom slitage av betande djur, eller genom mekaniska åtgärder.

Skötselplanens skötselområde 9: Friluftsliv och tillgänglighet

Beskrivning
Gysinge naturreservat är ett lättillgängligt och välbesök naturreservat beläget i direkt anslutning till det välbesökta Gysinge bruk och Naturum Färnebofjärden. I Sevedskvarn direkt söder om naturreservatet finns huvudentrén till Färnebofjärdens nationalpark. Stor vikt läggs vid mycket god tillgänglighet, med besöksanpassningar även för rörelsehindrade personer.
Viktiga besöksanläggningar finns i form av rastplatser och naturstig på Granön, rastplats vid Timmersläppet samt vandringsled mellan Timmersläppet och Sevedskvarn.

Bevarandemål:
- Naturreservatets gräns skall vara tydligt markerad
- Fyra väl underhållna informationsskyltar med beskrivning av naturreservatet skall finnas
- Informationsskylt om Granön skall finnas
- Väl underhållna rastplatser finns på Granön (med handikappanpassad P-plats) och vid Timmersläppet (med eldplats och vindskydd)
- Naturstigen på Granön med tillhörande skyltar är väl underhållen med mycket god framkomlighet
- Det finns en aktuell folder med beskrivning av naturreservatet
- Stigar på Granön, från Timmersläppet mot Sevedskvarn, samt mellan Sevedskvarn via militärvägen till norra Mattön tär väl markerade och har god framkomlighet.
- Banvallen och de gamla järnvägsbroarna över Dalälven är tillgängliga för att på ett säkert sätt kunna besöka Storön
- Minst 80 % av besökarna i området skall vara nöjda eller mycket nöjda med den upplevelse de haft i området

Skötselåtgärder:

- Områdets gränser underhålls och markeras kontinuerligt.
- Informationsskyltar underhålls och byts ut vid behov.
- Stigar och vandringsleder underhålls kontinuerligt och har god framkomlighet.
- Rastplatser underhålls kontinuerligt och hålls rena från nedskräpning.
- En ny stig bör anläggas för att sammanbinda Militärvägen med vandringslederna i Färnebofjärdens nationalpark.
- De gamla järnvägsbroarna underhålls kontinuerligt.

Se anläggningskartan på sidan 18.

Skötselplanens skötselområde 10: Förebyggande åtgärder för att skydda biologiskt värdefulla träd

Beskrivning

Bävern återintroducerades på 1920-talet i Sverige och den svenska stammen bedöms nu uppgå till ca 130 000 djur. Antalet bäverhyddor inventeras kontinuerligt i Färnebofjärdens nationalpark som till stora delar gränsar till Gysinge naturreservat, och från 1999 har antalet kända hyddor ökat från 8 (1999) till 27 (2016). Det skulle tyda på att det finns ca 100 aktiva bävrar inom nationalparken och något högre tätheter än i normallandskapet (0,29 bävrar/km strandlinje inom nationalparken mot 0,25 bävrar/km strandlinje). För tillfället jagas bävern i nationalparken med hjälp av anställda jägare. Jägarna använder fällor och fångar ca 25–30 djur per år.

Bävern har en betydande ekologisk inverkan på naturen i anslutning till sjöar och vattendrag. Den ökar mängden död ved både i vattnet och på marken och förändrar snabbt både mark- och vattenvegetation över stora ytor vid dämningar. Bäverns påverkan kan, särskilt i ett område som Nedre Dalälven, även ge negativa effekter på biologisk mångfald. Arter knutna till asp och i viss mån ek påverkas när andelen grov asp minskar eller när enstaka eller grupper av särskilt värdefulla träd för den biologiska mångfalden fälls.

Bevarandemål:

- En naturlig stam av bäver är en viktig del av den biologiska mångfalden i naturreservatet.
- Negativa effekter på biologisk mångfald av bäver bör om möjligt motverkas.

Skötselåtgärder:

- Vid behov skydda träd som är särskilt värdefulla för den biologiska mångfalden från gnagande bäver.

- I samarbete med nationalparksförvaltningen:
  - Följa bäverpopulationens utveckling i nationalparken och i naturreservatet.
  - Utreda positiva och negativa effekter av bäver på den biologiska mångfalden i dalälvsområdet.
  - Utreda vilken effekt befintlig jakt i nationalparken har på bäverpopulationen i nationalparken och i naturreservatet.

3. Uppföljning

3.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsens personal eller andra av länsstyrelsen anlitade entreprenörer ansvarar för dokumentation och rapportering av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker för:

- Beteshävd
- Restaureringsåtgärder i triviala barrskogar
- Röjning av gran i lövdominerade bestånd, svämskogar och betesmarker
- Restaurering lövskogsbestånd till vitryggsbiotoper
- Frihuggning av grova träd
- Biologisk återställning i vatten
- Skydd av biologiskt värdefulla träd

3.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen specificeras i dokumentet ”Uppföljningsplan för Gysinge naturreservat” vilket fastställs i samband med naturreservatets bildadande. Mer information om Länsstyrelsens uppföljning finns i ”Uppföljning av skyddade områden i Gävleborgs län – policy och översiktlig plan 2012”.

4. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Frekvens	Prioritering	Finansiering
Frihuggning av gamla grova träd	Initialt och vid behov	Hela reservatet	Vart 5:år	1	Skötsel-anslaget

Lövgynnande röjning/avverkning av gran i lövdominerade bestånd	Initialt och återkommande	Skötselområde 1 & 2	Vart 5:år	2	Skötsel-anslaget
Restaureringsåtgärder i triviala barrskogar	Lågt prioriterat	Skötselområde 1		3	Skötsel-anslaget
Naturvårdsbränningar	Lågt prioriterat	Skötselområde 1		3	Skötsel-anslaget
Röjning av granföryngring	Initialt och återkommande	Skötselområde 2, 3, 4 & 5	Vart 5:år	1	Skötsel-anslaget
Igenläggning av gamla diken	Vid behov	Skötselområde 1 och 4		3	Skötsel-anslaget
Uthuggning för att gynna ek	Initialt och vid behov	Skötselområde 3		2	Skötsel-anslaget
Kontinuerligt bete	Årligen	Skötselområde 3	Årligen	1	Skötsel-anslaget EU:s miljöstöd
Underhåll av stängsel	Årligen	Skötselområde 3	Årligen	1	Brukaren
Restaurering av lövskogar till vitryggsbiotop	Efter prioritering	Skötselområde 4		2	Skötsel-anslaget
Röjning av *Spirea*	Årligen	Skötselområde 5	Årligen	1	Skötsel-anslaget
Biologisk återställning i vatten	Efter prioritering	Skötselområde 6		2	Skötsel-anslaget
Underhåll av banvall och broar	Vid behov	Skötselområde 8	Vid behov	2	Ägare/ förvaltare av bron
Röjning/avverkning längs banvall	Initialt och vid behov	Skötselområde 8	Vid behov	2	Skötsel-anslaget
Skapande av sandblottor	Initialt och vid behov	Skötselområde 8	Vid behov	2	Skötsel-anslaget
Markering och underhåll av gräns	Initialt och återkommande	Hela reservatet	Vart 5:e år	1	Skötsel-anslaget

Underhåll av informations-skyltar, rastplatser och naturstig	Vid behov	Enligt karta	Vid behov	1	Skötsel-anslaget
Underhåll av stigar och vandringsleder	Vid behov	Enligt karta	Vid behov	1	Skötsel-anslaget
Skydda träd från gnagande bäver	Vid behov	Hela reservatet	Vid behov	2	Skötsel-anslaget
Följa bäverpopulationen, utreda ekologiska effekter samt skötselmetoder	Löpande	Hela reservatet	Löpande	2	Skötsel-anslaget

5. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare, men bör löpande ses över och revideras vid behov. Om inte tidigare kan det vara lämpligt att revidera skötselplanen om ca 15 år.

Länsstyrelsen Gävleborg

Gysinge naturreservat
Skötselkarta anläggningar

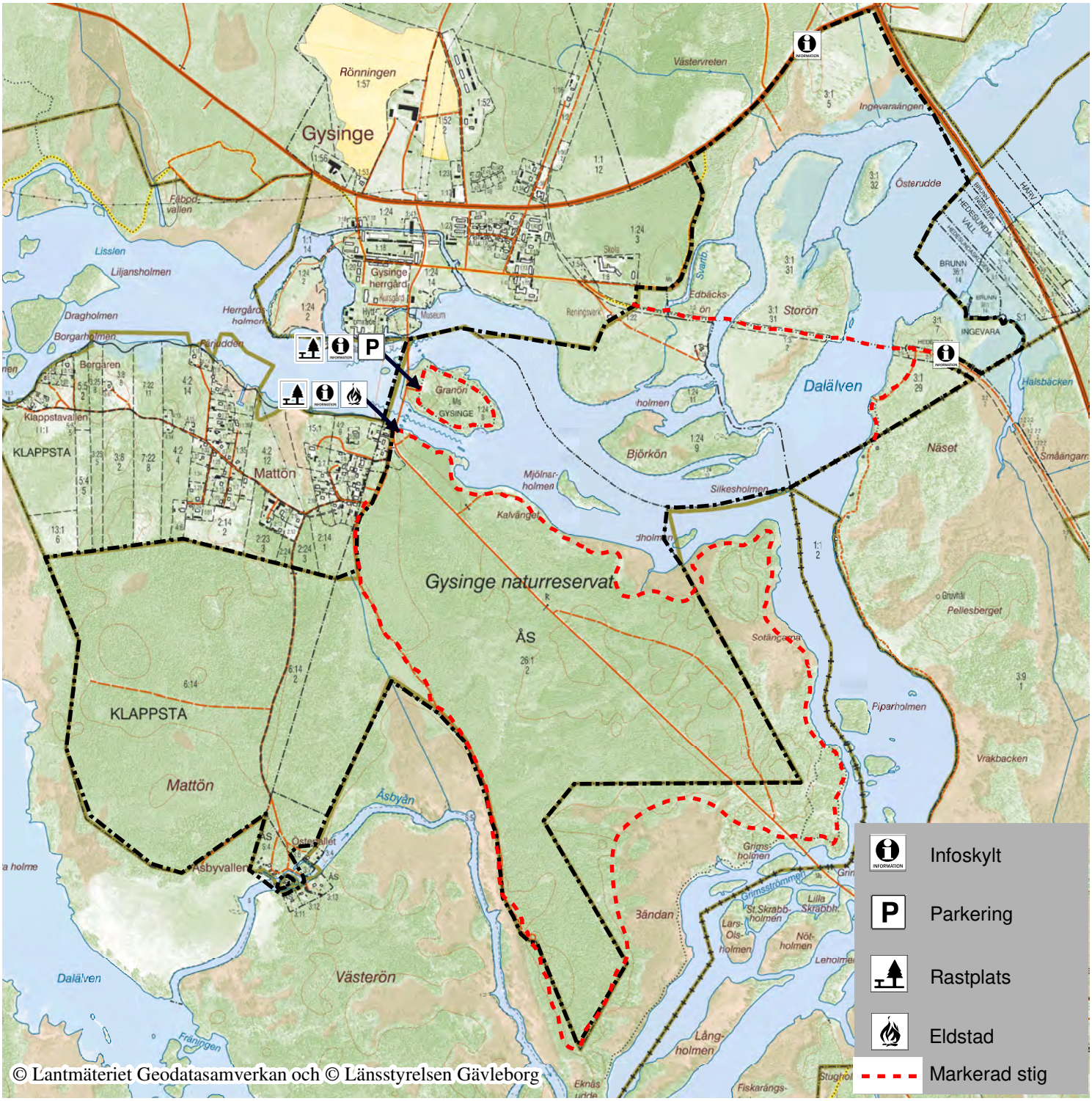

© Lantmäteriet Geodatasamverkan och © Länsstyrelsen Gävleborg

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Skala 1:20 000

0 100 200 400 600 800 1 000 Meter

Karta tillhörande skötselplan för Gysinge naturreservat
Gränsen är inmätt i fält
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 6684151 E: 604691

N

Gräns för naturreservatet

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	010-225 10 00	010-225 11 50	gavleborg@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Gysinge naturreservat
Skötselområdeskarta

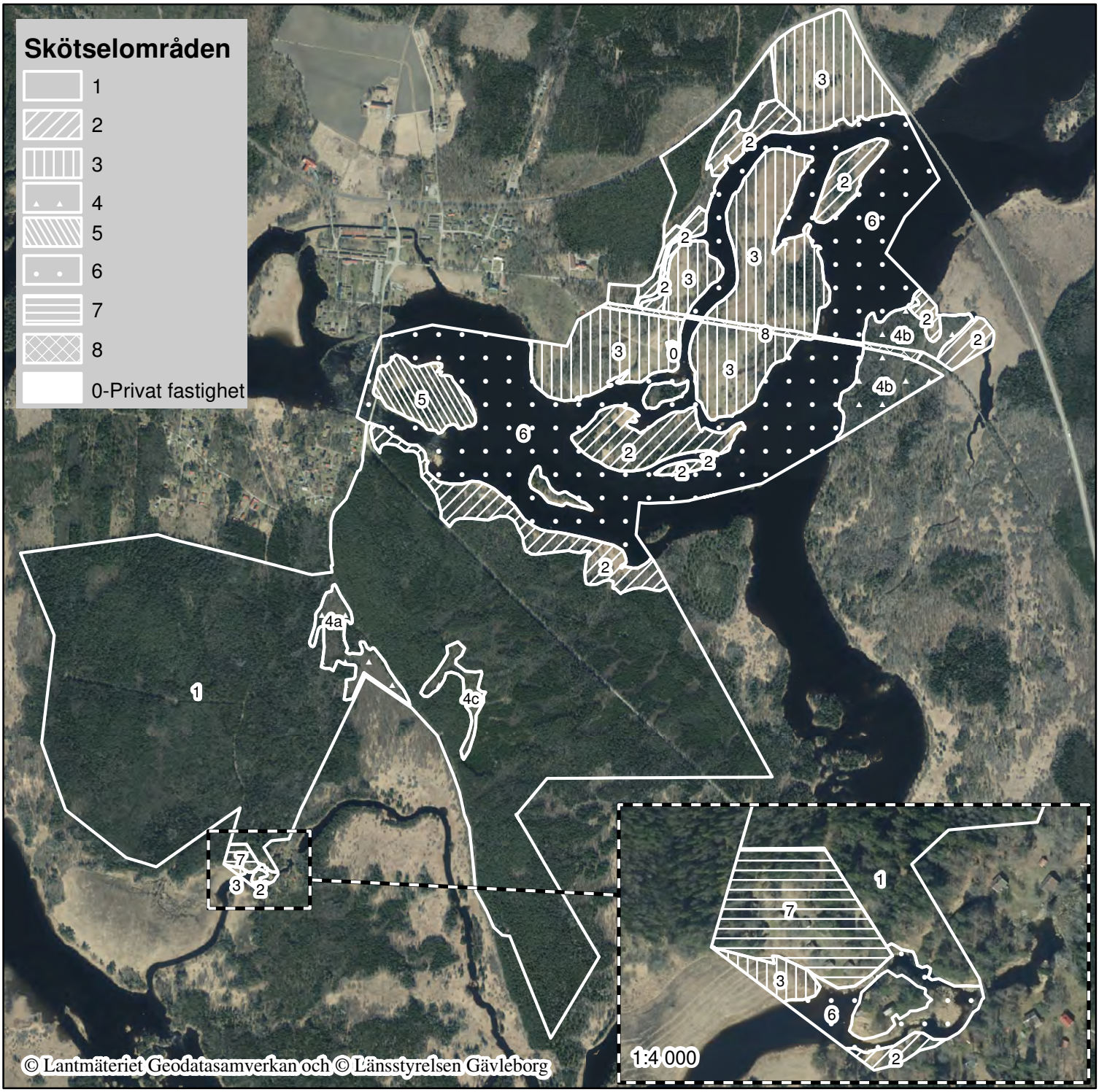

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:20 000

0 100 200 400 600 800 1 000 Meter

Karta tillhörande skötselplan för Gysinge naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater (SWEREF99 TM)
N: 6684151 E: 604691

N

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	010-225 10 00	010-225 11 50	gavleborg@lansstyrelsen.se

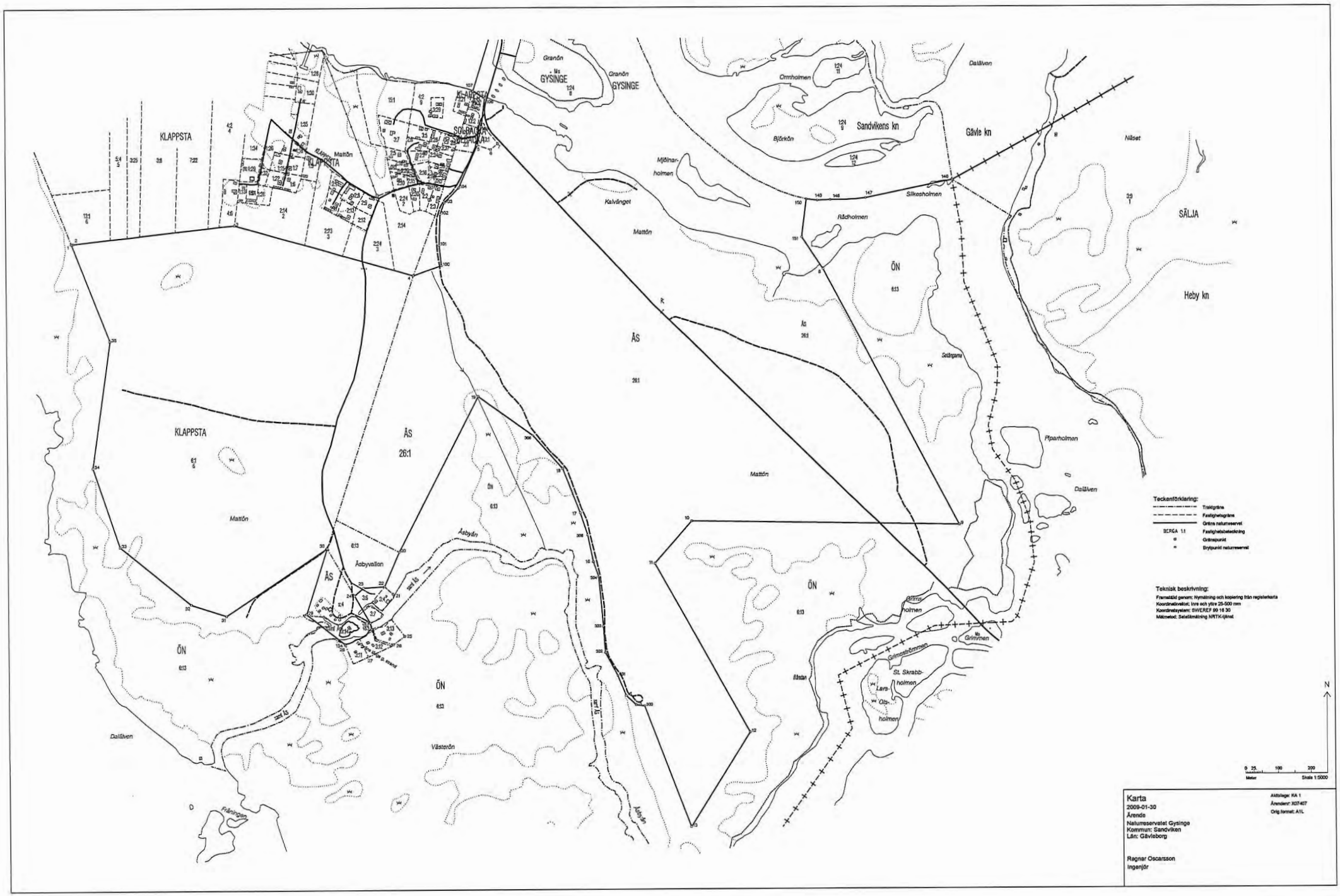
LANTMATERIET
KLAPPSTA
Mattön
GYSINGE
Granön
Ormholmen
Dalälven
Sandvikens kn
Gävle kn
Björkön
Mjölnar-holmen
Kalvänget
Silkesholmen
Rådholmen
Näset
SÄLJA
Heby kn
ÖN
ÅS
26:1
Setrgrami
Piparholmen
Åsbyån
Åsbyvallen
Grimholmen
Grimmen
Grimmenströmmen
St. Skrabb-holmen
Lars-Ols-holmen
Västerön
Fräningen
Teckenförklaring:
Teknisk beskrivning:
Framställd genom: Nymätning och kopiering från registerkarta
Koordinatnivåtel: Inre och yttre 25-500 mm
Koordinatsystem: SWEREF 99 16 30
Mätmetod: Satellitmätning NRTK-tjänst
N
0 25 100 200
Meter
Skala 1:5000
Karta
2009-01-30
Ärende
Naturreservatet Gysinge
Kommun: Sandviken
Län: Gävleborg
Ragnar Oscarsson
Ingenjör
Aktbilaga: KA 1
Ärendenr: X07-407
Orig.format: A1L

Bilaga 5

LANTMÄTERIET

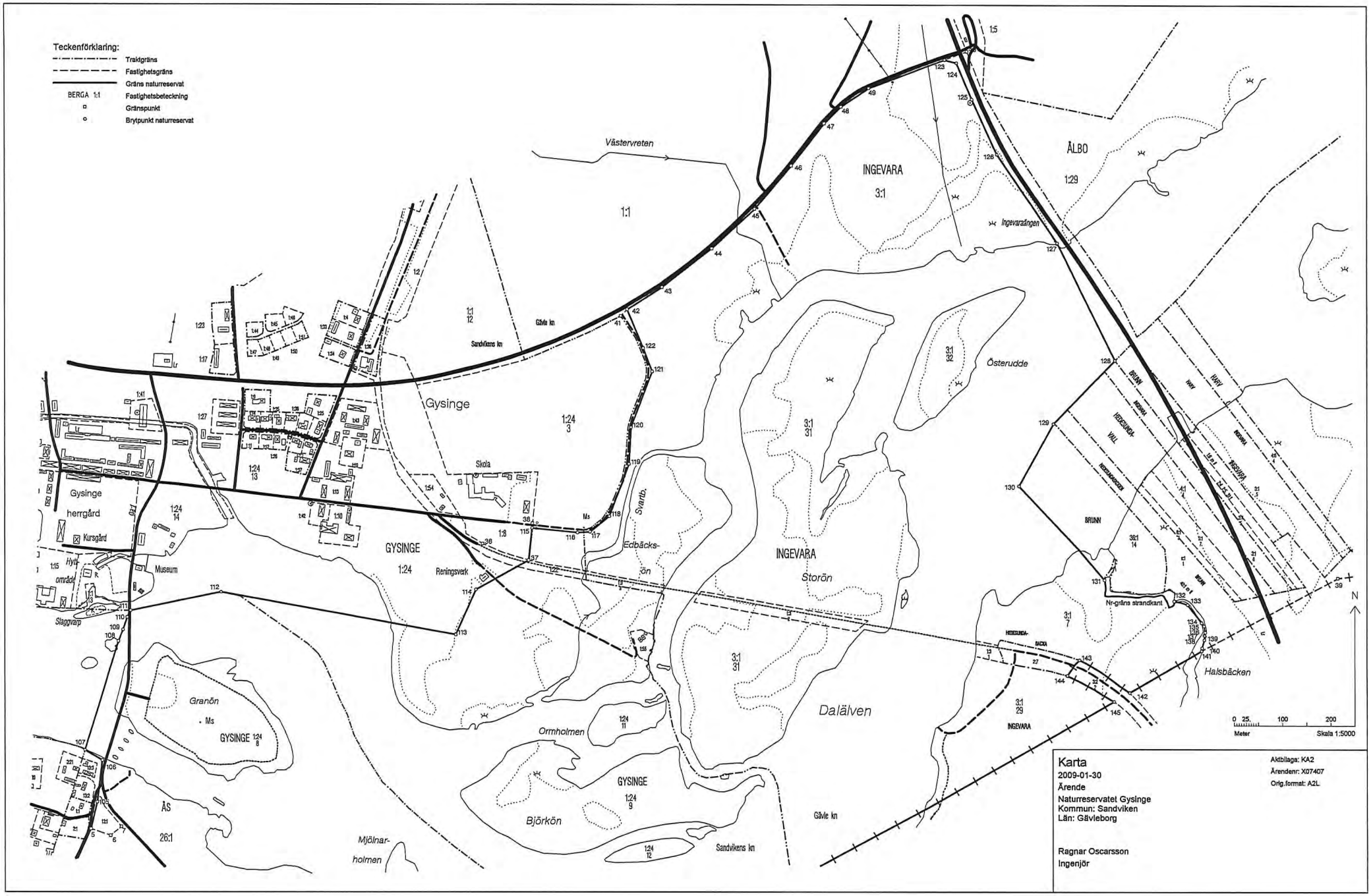

Karta
2009-01-30
Ärende
Naturreservatet Gysinge
Kommun: Sandviken
Län: Gävleborg

Ragnar Oscarsson
Ingenjör

Aktbilaga: KA2
Ärendenr: X07407
Orig.format: A2L

Naturreservatet Mattön
Gävle och Sandvikens kommun, Gävleborgs län

Koordinatförteckning (SWEREF 99 16 30)
kvalité: 25-500 mm

Punkt nr		X	Y	Markering
		Brytpunkter naturreservat		
21ESS BGRÄ	100	6685246.09	171057.67	tp
	101	6685308.97	171051.29	tp
	102	6685404.64	171054.95	tp
	103	6685439.73	171067.68	tp
	104	6685485.33	171111.91	om
	105	6685671.86	171182.82	tp
	106	6685759.19	171193.42	om
	107	6685780.94	171157.55	om
	108	6686006.73	171227.14	om
	109	6686030.65	171236.78	om
	110	6686056.68	171245.27	om
	111	6686070.59	171252.81	om
	112	6686109.30	171439.88	om
	113	6686020.38	171925.64	tp
	114	6686114.84	171967.56	tp
	115	6686243.29	172083.83	tp
	116	6686233.76	172177.68	om
	117	6686235.18	172203.72	tp
	118	6686268.05	172244.05	om
	119	6686377.15	172284.94	om
	120	6686454.37	172289.12	om
	121	6686570.71	172332.95	om
	122	6686619.51	172314.52	tp
	123	6687220.17	172939.03	om
	124	6687213.63	172963.56	tp
	125	6687138.68	172995.13	tp
	126	6687024.34	173046.80	tp
	127	6686838.56	173171.39	tp
	128	6686595.12	173290.66	om
	129	6686462.49	173163.13	om
	130	6686331.92	173091.69	om
	131	6686136.41	173268.79	om
	132	6686092.16	173412.61	om
	133	6686084.90	173440.34	om
	134	6686046.76	173469.17	om
	135	6686040.39	173474.37	om
	136	6686027.09	173476.96	om
	137	6686020.87	173474.91	om
	138	6686019.45	173476.01	om
	139	6686011.33	173474.93	om
	140	6685994.64	173470.32	om
	141	6685988.29	173469.31	om
	142	6685902.43	173320.50	om
	143	6685969.48	173216.89	om
	144	6685936.83	173191.73	om
	145	6685883.67	173288.23	om

	146	6685505.93	172621.20	om
	147	6685450.72	172355.93	om
	148	6685445.26	172248.14	om
	149	6685443.64	172208.78	om
	150	6685447.38	172175.58	om
	151	6685330.89	172160.66	om
	152	6684143.86	170831.77	om
	153	6684124.80	170835.80	om
	154	6684078.76	170754.03	tp
		Inmätta gränspunkter		
21ESS GRÄ	1	6685315.90	169926.09	om
	2	6685316.45	169931.00	rn
	3	6685371.80	170425.77	rös
	4	6685215.10	170971.58	tp
	5	6685615.74	171169.84	rm
	6	6685601.78	171210.32	rm
	7	6685620.12	171233.02	rm
	8	6685231.93	172225.03	rm
	9	6684441.29	172635.68	rm
	10	6684454.91	171817.83	rm
	11	6684324.38	171703.99	rm
	12	6683803.48	171992.07	rm
	13	6683512.24	171809.53	rm
	14	6683889.43	171643.84	rm
	15	6683918.39	171613.04	rm/tp
	16	6684329.85	171515.66	rm
	17	6684480.90	171476.95	rm/tp
	18	6684618.09	171424.29	rm
	19	6684841.32	171167.09	rm
	20	6684362.45	170922.37	rm/tp
	21	6684232.72	170902.12	tp
	22	6684255.96	170876.54	rn/tp
	23	6684251.89	170812.05	rn
	24	6684227.54	170784.65	rn
	25	6684102.51	170937.09	rm/tp
	26	6684076.64	170902.41	rm/tp
	27	6684039.88	170825.72	rm/tp
	28	6684075.07	170755.59	rm/tp
	29	6684170.69	170637.81	rn
	30	6684374.07	170702.15	rös/tp
	31	6684166.63	170392.77	tp
	32	6684201.86	170285.13	tp
	33	6684380.91	170068.62	rn
	34	6684624.27	169987.31	rn
	35	6685014.52	170042.15	rm
	36	6686210.36	171981.35	rm
	37	6686176.29	172076.89	rm/tp
	38	6686253.24	172084.86	rm
	39	6686140.89	173751.00	rn/stenkista
	40	6687237.45	172984.99	rm
	41	6686686.31	172267.98	om
	42	6686699.77	172281.21	rm
	43	6686745.84	172353.47	rm
	44	6686825.64	172456.87	rm
	45	6686908.46	172545.55	rm
	46	6687000.03	172621.42	rm
	47	6687088.44	172689.56	rm
	48	6687123.06	172724.78	rm
	49	6687161.20	172782.19	rm

Transformerade gränspunkter

21ESS GRÄT	300	6683886.08	171669.56	rm
	301	6683979.88	171587.85	rm
	302	6684049.98	171550.47	rm
	303	6684130.44	171544.90	rm
	304	6684283.04	171531.84	rm
	305	6684412.87	171499.23	rm
	306	6684720.95	171333.85	rm
	307	6684019.01	170779.17	rm
	308	6684091.95	170800.22	rm
	309	6684090.11	170846.26	rm
	310	6684093.59	170851.02	rm
	311	6684072.88	170897.56	rm
	312	6684122.69	170836.44	rm
	313	6684124.23	170841.15	rm
	314	6684153.60	170897.36	om

Förklaringar till markeringar

om	= Omarkerad punkt
rm	= Rör i mark
rm/tp	= Rör i mark, träpåle
rn	= Råsten
rn/tp	= Råsten, träpåle
rös	= Röse
rös/tp	= Röse, träpåle
tp	= Träpåle

I tjänsten

Ragnar Oscarsson
Ingenjör

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det **skriftligen** hos **Regeringen, Miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till:

Länsstyrelsen Gävleborg
801 70 Gävle

eller via e-post till:

gavleborg@lansstyrelsen.se

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

I överklagandet ska Ni ange
1. Ert namn och Er adress
2. vilket beslut Ni överklagar (diarienummer eller motsvarande)
3. vilken ändring Ni vill ha, samt
4. vilka skäl Ni anser att Ni har för ändringen.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Naturvårdsenheten vid Länsstyrelsen, telefon 010-225 10 00.

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).